

Інформація
щодо виконання пункту 3 рішення Ради національної безпеки і
оборони України від 13 березня 2020 року «Про невідкладні заходи щодо
забезпечення національної безпеки в умовах спалаху гострої респіраторної
хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2»
станом на 28.05.2020 року.

Держпродспоживслужбою з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2 та забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення посилено державний санітарно-епідеміологічний нагляд за дотриманням вимог санітарного законодавства на об'єктах систем водопостачання та водовідведення населених пунктів.

Спільно з місцевими органами виконавчої влади та за участю органів місцевого самоврядування здійснюються перевірки дотримання режиму охорони господарської діяльності в зонах санітарної охорони джерел та об'єктів питного водопостачання, правил експлуатації систем питного водопостачання, встановлених режимів їх роботи, правил користування водозабірними спорудами, призначеними для задоволення потреб споживачів у питній воді, контролю за якістю питної води, вимог законодавства щодо здійснення виробничого контролю за якістю та безпечністю питної води на об'єктах водопостачання.

За інформацією територіальних органів Держпродспоживслужби станом на 28 травня 2020 року здійснено 13077 комісійних перевірок об'єктів водопостачання, що склало 20,1 % від загальної кількості таких об'єктів (65048), у тому числі 4613 об'єктів централізованого (42,4%) та 8464 об'єктів децентралізованого водопостачання (15,6%).

Під час здійснення державного нагляду (контролю) за дотриманням санітарного законодавства порушення встановлено на 7055 об'єктах водопостачання (54%), зокрема на 2757 об'єктах централізованого водопостачання (59,8%) та 4298 об'єктах децентралізованого водопостачання (50,8%).

Взято участь у перевітках 603 об'єктів водовідведення, що склало 25,7 % від кількості об'єктів водовідведення, порушення встановлено на 245 об'єктах (40,6%).

За результатами проведеного аналізу встановлено, що несприятлива ситуація щодо забезпечення населення якісною питною водою спостерігається у Дніпропетровській, Запорізькій, Донецькій, Житомирській, Миколаївській, Рівненській, Чернівецькій областях, в яких порушення встановлено майже на всіх обстежених об'єктах централізованого водопостачання (від 99% до 81% відповідно). В цілому, кількість об'єктів водопостачання на яких встановлено порушення вимог санітарного законодавства складає близько 54 %.

Аналогічна ситуація складається і при перевірках об'єктів децентралізованого водопостачання (громадські колодязі, свердловини),

порушення вимог законодавства встановлено на 50,8% таких об'єктів. Так, у Донецькій, Кіровоградській, Миколаївській, Харківській області порушення встановлено майже на 77% перевірених об'єктах, а у Херсонській та Чернівецькій областях майже на всіх обстежених джерелах водопостачання.

Встановлено порушення вимог законодавства на 245 перевірених об'єктах водовідведення, що склало близько 40,6%. Зокрема, при обстеженні цих об'єктів найбільше недоліків встановлено у Вінницькій (32), Дніпропетровській (44), Житомирській (17), Запорізькій (10), Київській (18), у Кіровоградській (22), в Одеській (18), Полтавській (10) областях.

Відповідно до укладених договорів здійснюється відбір та дослідження зразків води питної за санітарно-хімічними та мікробіологічними показниками.

Окрім того, Держпродспоживслужбою посилено державний санітарно-епідеміологічний нагляд за об'єктами водопровідно-каналізаційного господарства, у тому числі щодо здійснення лабораторних досліджень питної води за показниками епідемічної безпеки та санітарно-хімічними показниками.

З цією метою за звітний період досліджено 15580 проб питної води централізованого водопостачання, кількість відхилень складає близько 7,5%, у тому числі за мікробіологічними показниками досліджено 5589 проб питної води, відхилення склало 3,9% та 11382 проби за санітарно-хімічними показниками, відхилення складає близько 9%; проведено 285 досліджень на вірусологічні показники, встановлено 14 відхилень.

Досліджено 2892 проби води питної із джерел децентралізованого водопостачання, із них 33,1 % проб з відхиленнями, у тому числі досліджено 1701 пробу за мікробіологічними показниками, відхилення складає 22,3 % та 1712 проб за санітарно-хімічними показниками, відхилення складає 34,3%. Вірусологічні дослідження без відхилень.

Проведено дослідження 394 проб води поверхневих водойм I категорії за мікробіологічними та санітарно-хімічними показниками, відсоток відхилень складає 6,8%.

За результатами здійснених заходів державного нагляду (контролю) на підставі встановлених порушень санітарного законодавства територіальними органами Держпродспоживслужби ініційовано 876 засідань комісій ТЕБ та НС, видано 2283 приписів та пропозицій, накладено 174 штрафів (Харківська - 63, Сумська - 33, Миколаївська - 37, Житомирська - 21, Вінницька - 16). Найгірше вживаються заходи щодо усунення порушень у Київській, Кіровоградській, Луганській, Черкаській, Чернігівській, Чернівецькій областях та м. Києві.

За результатами комісійних перевірок встановлено загальні проблемні питання щодо стану об'єктів централізованого сільського водопостачання, а саме: не проводиться очистка водонапірних веж; зони суворого санітарного режиму не огорожені; порушені терміни проведення обов'язкових профілактичних медичних оглядів працівників декретованого контингенту; не визначені та не облаштовані зони санітарної охорони навколо джерел водопостачання; не розроблені проекти зон санітарної охорони джерел;

територія зон санітарної охорони знаходиться не в належному санітарному стані (не покошені минулорічні чагарники); відсутність виробничого лабораторного контролю води, яка надходить у водопровідну мережу, в повному обсязі згідно ДСанПіН 2.2.4-171-10, профілактичне промивання та дезінфекція водопровідних споруд не здійснюється.

Основними порушеннями для об'єктів нецентралізованого водопостачання є: не систематично проводиться чищення та дезінфекція нецентралізованих джерел (громадські колодязі, свердловини), відсутність лабораторного контролю води в повному обсязі згідно ДСанПіН 2.2.4-171-10, не проводиться щорічне планове обстеження споруд джерел, їх чищення, дезінфекція та знезараження питної води та лабораторний контроль якості та безпеки води після виконання робіт з поточного ремонту, чищення та дезінфекції споруд джерел, не оформлені санітарні паспорти на джерела нецентралізованого водопостачання, біля громадських колодязів частково пошкоджені майданчики, санітарно-технічний стан колодязів незадовільний, потребують поточного ремонту.

Для усунення порушень, виявлених у ході обстежень, на адресу органів місцевого самоврядування, балансоутримувачам підприємств направлені листи з відповідними пропозиціями щодо вжиття вичерпних заходів реагування та доведення об'єкту централізованого питного водопостачання до нормативних вимог.

У ході проведених комісійних обстежень об'єктів централізованого водовідведення встановлено, що значна кількість комплексів очисних споруд каналізації в населених пунктах області працюють неефективно; не проводиться знезараження господарсько-побутових стоків; незадовільний санітарно-технічний стан приміщень каналізаційно-насосних станцій та хлораторних; побутові приміщення для персоналу потребують ремонту; не створені умови для дотримання працівниками правил особистої гігієни; відсутність засобів індивідуального захисту; порушується періодичність проходження медичних оглядів персоналом.

Окрема увага приділяється питанням знезараження стічних вод від інфекційних лікарень, відділень, місць тимчасового розміщення та об'єктів усіх форм власності, які можуть бути використані для тимчасової обсервації (ізоляції) осіб з ознаками коронавірусної хвороби COVID-19.

Робота спеціалістів Держпродспоживслужби територіальних органів в складі комісій з питань обстеження об'єктів водопостачання та водовідведення населених пунктів триває.

Інформація щодо проведених заходів оприлюднюється на офіційному сайті Держпродспоживслужби та її територіальних органів.

Додаткова інформація.

На території Одеської області протягом березня-травня поточного року відібрано 199 проб питної води з об'єктів та мереж централізованого водопостачання на санітарно-хімічні, санітарно-мікробіологічні, паразитологічні та вірусологічні показники.

Станом на 22.05.2020 року досліджено 175 проб питної води, з яких 82 % досліджених проб питної води за санітарно-хімічними показниками не відповідають нормативним вимогам, зокрема за вмістом токсичних елементів (бор, кремній, молібден, марганець, нітриту, хром загальний, натрій). Невідповідність проб питної води на мікробіологічні показники встановлено у 14 % досліджених проб, вірусологічне забруднення питної води встановлено у 30,4 % досліджених проб, досліджені проби питної води на паразитологічні показники відповідають нормативним вимогам.

Суб'єктам господарювання за результатами проведених комісійних перевірок та здійсненого лабораторного контролю якості та безпечності питної води направлено 326 пропозицій щодо усунення порушень чинного законодавства.

Фахівцями Головного управління Держпродспоживслужби в Полтавській області активно проводиться робота із органами місцевої влади та власниками систем централізованого водопостачання, водовідведення щодо організації комісійних перевірок, посилення виробничого лабораторного контролю за якістю питної води, якістю очистки стічних вод, забезпечення необхідного запасу реагентів, засобів знезараження тощо.

За минулий тиждень проведено 29 комісійних перевірок об'єктів водопостачання, порушення встановлено на 17 об'єктах. У Пирятинському районі обстежено КП «Пирятинський міський водоканал», у Великобагачанському районі перевірки охоплено 4 об'єкти (водогони сіл Радивонівка та Степанівка та шахтні колодязі у с. Семенівка та Перша Багачка. Основні порушення: неналежна організація ЗСО джерел; відсутність огорожі першого поясу ЗСО; не ведеться облік аварійних ситуацій на мережах водопостачання та водовідведення; відсутність технологічного регламенту з описом технологічного процесу виробництва питної води, тощо.

Лабораторно досліджено 64 проби питної води, із них 53 проби за мікробіологічними показниками та 10 проб за санітарно-хімічними показниками. За результатами досліджень невідповідність за мікробіологічними показниками виявлено у 1 пробі, за санітарно-хімічними показниками у 2 пробах, вірусологічні показники без відхилень.

За дорученням регіональної комісії ТЕБ і НС постачальники питної води направляють до Головного управління результати виробничого лабораторного контролю.

За результатами перевірок для усунення порушень надано 7 приписів та 10 пропозицій про усунення порушень, виявлених під час обстежень.

Перевірено 2 системи централізованого водовідведення, порушень не виявлено.

Керівникам підприємств надані приписи та пропозиції щодо усунення недоліків в найкоротші терміни. Місцевим органам влади направлено матеріали для розгляду на місцевих комісіях ТЕБ і НС та прийняття відповідних рішень.

Структурними підрозділами Головного управління Держпродспоживслужби в Київській області спільно з місцевими органами виконавчої влади та за участі органів місцевого самоврядування із залученням фахівців ДУ «Київський обласний лабораторний центр МОЗ України» проведено 12 перевірок об'єктів централізованого водопостачання та водовідведення.

Під час комісійних обстежень порушення були встановлені на 11-ти об'єктах водопостачання (на 2-х підприємствах централізованого водопостачання та 9-ти децентралізованого водопостачання).

Основні види порушень на об'єктах централізованого водопостачання наступні: не дотримується періодичність проведення виробничого лабораторного контролю води питної на відповідність вимогам ДСанПіН 2.2.4-171-10 за переліком показників на сільських водогонах (здійснюється 2 рази в рік після проведення знезараження); процеси знезараження води проводяться без розробки затверджених чітких інструкцій щодо застосування деззасобів, концентрацій та експозицій для них.

Децентралізовані джерела водопостачання не паспортизовані згідно вимог ДСанПіНу 2.2.4-171-10.

За даними відомчого лабораторного контролю, проведеного підприємствами водопостачання, досліджено 204 проби питної води з джерел централізованого водопостачання (за санітарно-хімічними показниками 179 проб, 25 - за мікробіологічними показниками), відхилення не виявлено;

Згідно інформації, наданої органами місцевого самоврядування (комунальними установами, що забезпечують населення питною водою), адміністраціями підприємств в рамках додаткового виробничого контролю в період карантину організовано проведення лабораторних досліджень води питної з РЧВ, водонапірних башт, мереж тощо.

Також, в зв'язку з ускладненою епідемічною ситуацією, керівництвом комунальних підприємств водопостачання в районах Київської області прийнято рішення про збільшення концентрації хлору у воді до максимально допустимого рівня 1,2 мг/дм³.

Фахівцями районних управлінь Головного управління за результатами проведених комісійних перевірок та виявлених порушень направлено 82 інформаційних листа на адреси комунальних підприємств та органів місцевого самоврядування для реагування.

Головним управлінням Держпродспоживслужби в Кіровоградській області за поточний тиждень перевірено 75 об'єктів, із них 6 об'єктах централізованого водопостачання та 34 нецентралізованого виявлені порушення.

З метою усунення порушень, виявлених у ході обстежень, перевірок на балансоутримувачів об'єктів централізованого та нецентралізованого водопостачання направлено 7 пропозиції та рекомендаційних листів. Територіальними управліннями проводиться спільна робота з сільськими та селищними головами щодо усунення порушень, виявлених під час комісійних перевірок, а саме: розроблення графіків дослідження води (за видом контролю, за переліком показників, за періодичністю, за місцями (точками) відбору), санація шахтних колодязів та знезараження води.

При повторних обстеженнях встановлено виконання наданих пропозицій, зокрема проведено чищення та дезінфекцію колодязів та лабораторне дослідження води.

За тиждень проведено 4 засідання міських та районних комісій ТЕБ та НС. Обговорено питання щодо стану нецентралізованого водопостачання населення Вільшанського району та прийнято рішення: законсервувати недіючі джерела водопостачання та проводити лабораторні дослідження питної води відповідно до вимог ДСанПіН 2.2.4-171-10, провести 100% паспортизацію колодязів їх чищення та дезінфекцію;

Заслухано питання щодо виконання заходів щодо забезпечення сталого водопостачання та якості питної води району, в тому числі в закладах освіти в Устинівському районі та щодо стану водопостачання району та стан утримання джерел централізованого та нецентралізованого водопостачання, прийнято рішення та визначені заходи щодо покращення стану джерел водопостачання (Онуфріївський район). У проект протокольного рішення внесені пропозиції стосовно розробки зони санітарної охорони II та III поясів артезіанських свердловин, прийняття громадських колодязів в комунальну власність територіальних громад, виділення коштів на ремонт, очищення громадських колодязів, їх дезінфекції, дослідження якості води, зокрема акцентовано увагу на паспортизації громадських колодязів у Знаменському районі.

За поточний тиждень досліджено 66 проб питної води з об'єктів нецентралізованого водопостачання, відхилень не виявлено.

Досліджено 42 проби поверхневої води в місцях водозаборів та скиду стічних вод, відхилень не виявлено.

Головним управлінням Держпродспоживслужби в Тернопільській здійснено плановий захід державного нагляду (контролю) об'єкта централізованого водопостачання - комунального підприємства «Байковецьке» Байковецької сільської ради Тернопільського району.

За встановлені порушення, зокрема відсутності періодичних медичних оглядів у працівників, розроблених проектів зон санітарної охорони, робочої програми (графіків) виробничого контролю якості питної води, лабораторних досліджень води (проводяться з недотриманням правил щодо виду контролю,

переліку показників, періодичності дослідження та місць (точок) відбору) та надано припис щодо усунення порушень, виявлених під час проведення планового заходу та складено протокол про адміністративне порушення на директора Комунального підприємства «Байковецьке» Байковецької сільської ради для притягнення до адміністративної відповідальності.

Районними та міськими структурними підрозділами Головного управління Держпродспоживслужби в Харківській області спільно з представниками місцевих органів виконавчої влади та за участю представників органів місцевого самоврядування здійснено комісійні перевірки 14 об'єктів централізованого та 105 об'єктів децентралізованого водопостачання та один об'єкт водовідведення.

Порушення встановлені на 6 об'єктах централізованого та на 88 об'єктах децентралізованого водопостачання.

З метою забезпечення усунення виявлених порушень районними та міськими підрозділами Головного управління видано 12 приписів та одну відповідальну особу притягнуто до адміністративної відповідальності.

З питань забезпечення населення безпечною та якісною питною водою за ініціативою Харківського районного управління Головного управління Держпродспоживслужби в Харківській області проведено одне засідання місцевої комісії з питань ТЕБ та НС.

